

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA VERNEŘICE
Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání
v Mateřské škole ve Verneřicích

Název:

S PŘÍRODOU „NA SLOVÍČKO“

Moto:

„Záleží tolik na první výchově, jež má dbát, aby se hned první dojmy stávaly pravými normami, moudrostmi a prvními zvyky, ideami a ctnostmi.“

J. A. KOMENSKÝ

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2015

Obsah:

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	str. 2
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	str. 3
3.	PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	str. 4
3.1	MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	str. 4
3.2	HYGIENICKÉ PODMÍNKY	str. 4
3.3	ŽIVOTOSPRAVA DĚTÍ	str. 5
3.4	PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	str. 5
3.5	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	str. 6
3.6	ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLY	str. 7
3.7	ŘÍZENÍ ŠKOLY	str. 8
3.8	SPOLUÚČAST RODIČŮ	str. 8
4.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP	str. 9
4.1	CHARAKTERISTIKA ŠVP	str. 9
4.2	METODY A FORMY PRÁCE	str. 11
4.3	VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA	str. 12
4.4	INTEGROVANÉ BLOKY A TÉMATA	str. 13
5.	EVALUAČNÍ SYSTÉM	str. 24
5.1	VNITŘNÍ EVALUACE	str. 24
5.2	OBLASTI HODNOCENÍ ŠKOLY	str. 25
5.3	PROSTŘEDKY EVALUACE	str. 25
5.4	KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ZAMĚSTNANCŮ	str. 26
6.	PŘÍLOHY	str. 27
6.1	Režim dne	

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Základní škola a Mateřská škola Verneřice
Adresa školy:	Mírové náměstí 141, 407 25 Verneřice
Právní forma:	Příspěvková organizace
Vedení školy:	Ředitelka školy – Mgr. Jana Kindlerová
Mateřská škola:	Vedoucí učitelka – Jana Zygulová DiS Učitelka – Pavla Hnízdová Jana Kukačková Bc. Eliška Zygulová Asistentka – Jaroslava Rokosová Jaroslava Gogová
Kontakty:	Základní škola – telefon: 412 559 063 e-mail: zsvenerice@volny.cz Mateřská škola – telefon: 412 559 059 mobil: 605 133 207 e-mail: msvernerice@volný.cz Školní jídelna – jidelna@zsvenerice.cz
Zřizovatel:	Město Verneřice
Adresa:	Mírové náměstí 138
Kontakt:	telefon: 412 559 052
Platnost ŠVP :	1. 9. 2015
Pedagogická rada projednala:	28. 8. 2015
Zpracovatel ŠVP :	Jana Zygulová DiS
Aktualizace ŠVP :	31. 8. 2020

2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola ve Verneřicích je od 1. 1. 2003 součástí právního subjektu – Základní a Mateřská škola Verneřice. Zřizovatelem je město Verneřice. Budova školy stojí sice uprostřed města, avšak stranou náměstí a jeho nejfrekventovanějších částí. Budova je jednopatrová, podsklepená, v celkem dobrém technickém stavu. Je zde ještě jednopodlažní přístavba, novějšího typu. V přízemí najdeme prostornou chodbu, dále ve zvýšeném přízemí šatnu dětí, umývárnu se sprchovým koutem + sociální zařízení, ložnici „Berišek“ a jídelnu.

Rovněž se v přízemí nachází kuchyň, šatna zaměstnanců a společná kancelář vedoucí

učitelky a vedoucí stravování.

V prvním patře se nachází třída „Veverek“, jedna herna, ložnice se stabilními lehátky, třída se stolky a magnetickou tabulí, dále umývárna + sociální zařízení.

V přístavbě budovy se nachází třída „Berušek“, šatna, umývárna a sociální zařízení. V zadní části budovy je školní jídelna a sociální zařízení.

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 *MATERIÁLNÍ PODMÍNKY*

Prostorové podmínky mateřské školy odpovídají počtu 48 dětí, kapacita odpovídá počtu dvěma třídám. Na tento počet dětí máme dvě třídy, jednu učebnu se stolky a magnetickou tabulí, tři umývárny, dvě šatny, jídelnu, dvě ložnice se stabilními novými lehátky.

Dětský nábytek v učebnách je nový. Stolky a židličky ve třídách i jídelně odpovídají hygienickým a antropometrickým požadavkům.

Hračky jsou umístěny v přehledných policích, plastových boxech, děti k nim mají volný přístup, mohou si je samostatně brát a ukládat zpět. Dokupujeme každý rok nové, část hraček, které mají děti k dispozici, tvoří hračky starší, odolné a pro využití osvědčené.

Učební pomůcky, které využíváme při společných i individuálních činnostech, máme uloženy ve skladu v přízemí a v prvním patře. Po celou dobu, kdy se věnujeme určitému tématu dle plánu, mají děti tyto pomůcky volně k dispozici ve třídě a v herně.

Rovněž výtvarný a pracovní materiál (papíry různých formátů, barevné papíry, pastelky, voskovky, tužky, modelovací hmota, odpadový materiál, přírodniny) mají děti volně přístupné na dobře viditelných místech.

Školní zahrada je prostorná, bezprostředně navazuje na budovu školy, dobře situovaná, přístupná z přední i zadní části budovy. V minulých letech se na zahradě vybudovaly nové zahradní prvky – prolézačky s klouzačkou, houpačky, altánek. Máme zde i lavice a stolky, kde za příznivého počasí můžeme pracovat venku. Od loňského roku máme na zahradě MŠ dva záhony, kde děti sázejí, plejí, zalévají a sklízí zeleninu.

K podpoře tělesného rozvoje dětí máme možnost kromě zahrady využívat také školní a fotbalové hřiště, tělocvičnu základní školy a v neposlední řadě krásné přírodní prostředí v okolí školy.

Na úpravě a výzdobě prostředí školy se společně podílejí učitelky a děti, dětské práce jsou přístupné rodičům i příchozím návštěvám na chodbách a v šatnách.

3.2 *HYGIENICKÉ PODMÍNKY*

Vnitřní i vnější prostory zařízení odpovídají počtu zapsaných dětí, splňují bezpečnostní a hygienické normy. Děti mají k dispozici tři umývárny s celkovým počtem 15 umyvadel, 13 záchodků a sprchovým koutem. Dvě umývárny jsou přímo osvětlené a dobře větratelné okny, jednu umývárnu odvětrává vzduchotechnika.

Zaměstnanci mají svůj sprchový kout, umyvadlo s pákovou baterií a samostatné WC. Dále mají k dispozici šatnu se skříněmi na uložení věcí.

Zahrada je klidná, prostorově dostačující, postupně doplňujeme její vybavení. Pískoviště má dřevěné plochy na sezení, které každým rokem opatřujeme novým nátěrem. Písek měníme podle potřeby, je po celý rok přikrytý plachtou. Zahrada má sociální zařízení, které využíváme při pobytu venku.

Úklid a péče o prádlo:

- školnice denně setře na vlhko všechny podlahy, okenní parapety, přístupné plochy nábytku, kliky
- denně vynáší odpadky ze všech košů, vyluxuje koberce v hernách
- denně umývá za použití čisticích prostředků s desinfekčním účinkem umyvadla a WC
- dvakrát ročně provede celkový úklid všech prostor školy
- každým rokem se provádí malování kuchyně, ostatní prostory dle aktuální potřeby
- ručníky mění školnice pravidelně 1 x týdně, lůžkoviny 1 x za tři týdny, v případě potřeby ihned
- praní prádla se provádí v oddělené prádelně, rovněž žehlení a mandlování
- čisté prádlo skladujeme v uzavřených, dobře větratelných skříních

3.3 ŽIVOTOSPRAVA DĚTÍ

Mateřská škola má vlastní kuchyň, ve které se připravují obědy také pro žáky a pedagogy základní školy. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava odpovídající zásadám zdravé výživy. Intervaly mezi jednotlivými jídly jsou maximálně 3 hodiny.

Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne (čaj, voda se šťávou, čistá voda), dětem připomínáme, že se mají napít.

Respektujeme individuální potřebu jídla závislou na konstitučním typu, aktuálním zdravotním stavu a tělesné aktivitě dítěte. Děti nikdy do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a zvykly si tak na zdravé stravování. Snažíme se vycházet vstříc přání rodičů a dítěti nepodáváme jídlo, které nesnáší. Při jídle na děti nespěcháme a necháváme jim dostatek času na dojídání.

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

Děti chodí na vycházku každý den. Délku pobytu na čerstvém vzduchu přizpůsobujeme aktuálnímu počasí, zpravidla 2 hodiny dopoledne, odpoledne záleží na tom, jak se děti rozcházejí. Pouze v případě silného větru, vytrvalého deště, silného sněžení a mrazu, se pobyt venku zkrátí nebo nahradí pohybovými aktivitami uvnitř budovy.

Do spaní děti nikdy nenutíme. Odpočinek je v klidu na lůžku, vyslechnou si pohádku, společně s učitelkou zazpívají písničku, odpočívají a neruší děti, které spí.

Děti zatěžujeme vždy přirozeně v rámci jejich možností, mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích herny. Během celého dne zařazujeme často krátké tělovýchovné chvílky na protažení a posílení svalstva celého těla. Sledujeme zejména stav správného držení těla a nožní klenby.

3.4. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- respektujeme vývojové a věkové zvláštnosti a charakterové vlastnosti dětí, plně respektujeme rodinnou výchovu
- nově přijaté dítě má možnost postupné adaptace za přítomnosti rodičů v mateřské škole po celou dobu, jakou adaptace dítěte na nové prostředí vyžaduje
- dítě má možnost zúčastnit se pouze těch činností, které jsou mu blízké a zajímají ho (nabízíme výběr různých činností)
- všichni zaměstnanci školy vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojené, jisté a bezpečné
- všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti
- postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí
- děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování, podílejí se na vytváření pravidel soužití, spolurozhodují o vině či nevině, nalézají způsoby řešení konfliktů
- vedeme děti k sebehodnocení
- dostatečně děti chválíme, převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, důvěřovat si
- dostatečně se věnujeme vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany)
- preferujeme partnerský vztah mezi učitelkou a dítětem

3.5 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují 4 učitelky a 2 asistentky – vedoucí učitelka s dlouholetou praxí má požadovanou odbornou kvalifikaci (VOŠ), 2 učitelky si dále doplnily odbornou kvalifikaci v oblasti předškolní pedagogiky (střední školu), jedna učitelka ukončila studium na vysoké pedagogické škole v Ústí nad Labem s titulem bakalář.

Pracovní doba učitelek je organizovaná takovým způsobem, aby byla vždy při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče a bezpečnost dětí. Přímá pedagogická činnost učitelů každý den, v každé třídě je minimálně v rozsahu 2,5 hodin.

Specializované služby – např. šetření v PPP je rodičům doporučena u odborníků.

Během školního roku budou zařazována logopedická cvičení logopedickým preventistou (p. uč. Hnízdová). V případě zjištěných problémů s výslovností bude zákonný zástupce o tomto informován a bude mu doporučeno řešení.

V mateřské škole jsou zaměstnány dvě kuchařky na celý úvazek a školnice.

Vedoucí stravování je společná pro MŠ a ZŠ.

Interpersonální vztahy a komunikace jsou na dobré úrovni. Vzájemné vztahy jsou přátelské a dochází i k setkání mimo zařízení, například při kulturních akcích nebo akcích pořádaných pro všechny děti z města a okolí.

Všechny se snažíme vytvářet klidné, vstřícné a motivující pracovní prostředí.

Další vzdělávání učitelek (DVPP) směřuje zejména k:

- účasti na seminářích, školeních a vzdělávacích akcích
- samostudiu literatury s tematikou předškolního vzdělávání
- sledování odborných článků v časopisech a novinách, na internetu (Informatorium 3 – 8, Učitelské noviny)

3.6. ORGANIZACE A PROVOZ ŠKOLY

Mateřská škola je dvoutrídni s celodenním provozem, věkově jsou rozděleny na předškoláky + nejstarší děti z Berušek - třída „Veverek“ (4-7letí) a, a druhá třída mladší děti „Berušky“ (2,5-4letí).

Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě zápisu. Průběh přijímajícího řízení se řídí odpovídajícími zákony a vyhláškami. Počet přijatých dětí je takový, aby celkový počet dětí v mateřské škole nebyl větší než 48 dětí ve věku 2,5-7 let. Od roku 2017 zápis k předškolnímu vzdělávání je v termínu od 2. do 16. května. Od září 2017 je pro předškoláky vzdělávání v mateřské škole povinné.

KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole

1. K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají dle §34 ods. 3 školského zákona 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a vyhlášky č. 14/2005 Sb. - znění účinné od 1. 9. 2017, děti, ze spádové mateřské školy, které do srpna dosáhnou věku pěti let (od září 2017 předškolní vzdělávání povinné), děti, kterým byl udělen odklad školní docházky.
2. Sourozenci (děti, které již byly do požadované mateřské školy přijaty), děti, které dovrší v roce zápisu do 31. 8. věku tří let, nejdříve však pro děti od dvou let, požadující celodenní pobyt v mateřské škole, s upřednostněním starších dětí,
3. ostatní děti.

Při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání bude ředitelka mateřské školy vždy přihlížet k zájmu dítěte (k rodinným sociálním a zdravotním podmínkám) a k místu trvalého pobytu. Nezbytnou podmínkou je naplnění §50 zákona č.258/2000 sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů, (přijímány děti, které se podrobily stanoveným pravidelným očkováním a děti, které mají doklad, že jsou proti nákaze imunní, nebo se nemohou podrobit pro trvalou kontraindikaci). Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.

Způsoby plnění povinného předškolního vzdělávání

1. Vzdělávání v MŠ

2. Individuální vzděláváním

Individuální vzdělávání

- může probíhat po celý rok, nebo po jeho určitou část
- pokud zákonný zástupce plánuje své dítě individuálně vzdělávat po převažující část školního roku (nadpoloviční počet dnů školního roku), musí to oznámit ředitelce MŠ
- oznámení musí být doručeno ředitelce MŠ nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku
- pokud začne rodič své dítě individuálně vzdělávat v průběhu roku, musí to písemně oznámit ředitelce a vyčkat na doručení oznámení

Ověření

- stanoví se termín ověřování (listopad nebo prosinec)
- není stanoven způsob ověřování, záleží na ředitelce MŠ
- ověření musí vycházet z doporučení ředitelky MŠ, které zákonnému zástupci vydala v době začátku individuálního vzdělávání
- podle ŠVP by mělo být dítě vzděláváno a následně by z něj mělo vycházet ověřování dosahované úrovně dítěte

Formy ověřování

1. dítě dorazí na 1 nebo 2 dny do MŠ a tráví čas se třídou
 2. vymezení času speciálně na předškoláka, který se individuálně vzdělává
- zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech
 - pokud zákonný zástupce s dítětem se nedostaví k ověření v řádném termínu, ani v náhradním termínu, ředitelka MŠ ukončí individuální vzdělávání. Dítě tak musí neprodleně zahájit docházku do MŠ, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele ukončeno, není již možno dítě opětovně individuálně vzdělávat.
 - nákup didaktických pomůcek hradí vždy zákonný zástupce

Omlouvání dětí z povinného předškolního vzdělávání

Zákonní zástupci při nenadálé absenci (nemoc) jsou povinni omluvit své dítě neprodleně, nejpozději do 3 kalendářních dnů. Omlouvání je možné provést telefonicky, včetně důvodů absence. Ředitelka MŠ si může v odůvodněných případech vyžádat lékařské potvrzení, které musí rodič odevzdat nejpozději do 3 kalendářních dnů od vyžádání.

Při předem známé absenci dítěte, zákonní zástupci dítěte sdělí důvod absence dítěte a délku trvání absence.

V případě neomluvené absence v délce 1 týdne a delší, která nebude ze strany zákonného zástupce doložena, bude ředitelka MŠ kontaktovat OSPOD.

Omlouvat dítě může pouze zákonný zástupce.

Provoz mateřské školy začíná v 6.00 hod. a končí v 16.30 hodin. Za bezpečnost dětí odpovídají po celou dobu výchovné práce učitelky mateřské školy.

Organizace průběhu dne je dána rámcově, je možno ji dle potřeb a okolností upravovat a měnit, snažíme se o vyvážený poměr spontánních a řízených činností.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – individuální plán se vypracovává od 2. stupně PO, záleží na rozhodnutí ŠPZ. IVP vypracuje vedoucí učitelka MŠ, realizuje třídní učitelka dítěte a asistentka, vyhodnocuje třídní učitelka, asistentka ve spolupráci s vedoucí učitelkou MŠ.

K organizaci a provozu školy se vztahuje:

a/ Dlouhodobé plánování

Máme zpracovaný školní řád v souladu s platnou vyhláškou MŠMT o mateřských školách.

b/ Plánování pro konkrétní školní rok

Máme zpracovaný školní řád mateřské školy, režim dne, roční plán, plán akcí školy.

3.7 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Řízení školy spočívá ve vzájemné spolupráci vycházející především z každodenních osobních kontaktů a vzájemné otevřené komunikaci. Máme vytvořený vnitřní i vnější informační systém, využíváme osobní, písemný i internetový způsob předávání informací.

Úkolem vedoucí učitelky mateřské školy je vytvářet atmosféru vzájemné důvěry a tolerance, ponechávat spolupracovníkům dostatek pravomocí a respektovat jejich názory. Jedná seriózně a podává pravdivé informace. Rozumně hodnotí práci podřízených, dává najevo spokojenost i nespokojenost se zaměstnanci. Vhodnou motivací podporuje spolupráci se všemi.

ŠVP vypracovala vedoucí učitelka ve spolupráci s ostatními zaměstnanci, zve ke spolupráci i rodiče dětí, zapracovala do programu všechny podnětné návrhy. Paní učitelka z třídy „Veverek“ zastupuje vedoucí učitelku na pracovišti v době její nepřítomnosti, vyřizuje telefonické hovory, dotazy rodičů a situace na pracovišti, které nemohou být odloženy.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

3.8 SPOLUÚČAST RODIČŮ

Sledujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí s ohledem na to, z jaké rodiny pocházejí a snažíme se rodině porozumět a při spolupráci si vzájemně vyhovět.

Rodičům nově přijatých dětí nabízíme společný, různě dlouhý adaptační postup podle individuálních potřeb dítěte.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se společných setkání, schůzek a kulturních akcí ve škole i mimo ni. Pomáhají škole formou drobných sponzorských darů (např. pastelky, kreslicí archy, barvy, kapesníky, sladkosti do soutěží apod.) a podílejí se na opravě hraček, tříkolek a koloběžek.

Na informativních schůzkách nabízíme možnost podílet se na tvorbě témat v TVP. Podle zájmu pomáháme s řešením problémů, nabízíme konkrétní pomoc při zprostředkování služeb specializovaných odborných pracovišť – např. dětského psychologa apod.

Chráníme soukromí rodiny tím, že s důvěrnými informacemi pracujeme taktně a diskrétně. O všem, co se v mateřské škole děje a připravuje, informujeme rodiče na nástěnkách v šatně a hlavní chodbě. Formou každodenních osobních rozhovorů seznamujeme rodiče s pokroky dítěte v jeho celkovém rozvoji. Při zjištěných problémech je konzultován s rodiči společný přístup.

Připravujeme pro rodiče dárečky na Vánoce, Velikonoce, ke Dni matek, ke Dni otců. Zapojujeme rodiče do různých akcí během školního roku – např. „Dýňová slavnost (společné dlabání dýní s dětmi), výroba „skřítků“ z přírodních materiálů, vánoční „Minijarmark“ - výrobky rodiče s dětmi, soutěže na zahradě školky např. na Den otců. Na konec školního roku se rodiče společně s dětmi můžou zúčastnit slavnostního rozloučení – pasování – předškoláků na školáky. Ve spolupráci rodičů a dětí přispíváme sběrem víček od PET lahví na nemocné děti a rozvíjíme tak v dětech sociální citění. Sbíráme také starý papír.

Při spolupráci s rodiči je naším cílem:

- co nejvíce se otevírat rodičům (vzájemné naslouchání, vstřícná komunikace)
- organizování individuálních setkání s rodiči (jednotné působení na dítě při výchově),
- zjištění požadavků a očekávání rodičů od MŠ

4. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Název ŠVP: S PŘÍRODOU „NA SLOVÍČKO“

Školní vzdělávací program je rozdělen do 4 integrovaných bloků a ty jsou dále rozpracovány do 43 témat. Integrované bloky nabízí možnost pozorování a porovnávání změn přírody po celý rok. Cílem je, aby děti pochopily vztah člověka a přírody, rozvíjely kladný vztah k přírodě ve čtyřech ročních obdobích, uvědomily si, že lidé mohou svou činností chránit, ale i ničit přírodu. Vzhledem k poloze a umístění naší mateřské školy se zaměříme na to, co je dětem nejbližší – na vztah k přírodě, její ochranu a rozvoj zájmu

o životní prostředí přiměřeně k věku. Podle ročních období budeme intenzivně sledovat život v přírodě, seznamovat děti s různými přírodními jevy, souvislostmi a zákonitostmi. Přetechnizované prostředí, které děti obklopuje, budeme kompenzovat rozvojem estetického citění, citu pro krásu v přírodě i umění. Vzdělávací obsah je stanoven pro celou věkovou skupinu společně, tj. pro děti ve věku od 2 do 6 (7) let.

V těchto blocích jsou začleněny všechny vzdělávací oblasti

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět.

D Í T Ě: *Žije-li dítě káráno – naučí se odsuzovat.*

Žije-li dítě v nepřátelství – naučí se útočit.

Žije-li dítě v posměchu – naučí se vyhýbavosti

ALE

Žije-li dítě v povzbuzení – naučí se smělosti.

Žije-li dítě v toleranci – naučí se trpělivosti.

Žije-li dítě s pochvalou – naučí se oceňovat.

Žije-li dítě v poctivosti – naučí se spravedlnosti.

Žije-li dítě v bezpečí – naučí se věřit.

*Žije-li dítě přijímáno a obklopeno přátelstvím -
naučí se ve světě hledat lásku.*

4.1 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů a možností získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro jeho celý život, celoživotní vzdělávání.

Rámcové cíle:

1. Rozvoj dítěte po všech stránkách – kulturních a hygienických návyků, sociální přizpůsobivosti, osobně sociálních a mravních vlastností a dovedností. Rozvoj citové oblasti paměti, pozornosti, řečových dovedností, hrubé a jemné motoriky, estetického citění.
2. Získávání a osvojování poznatků o životním prostředí, jeho ochraně, světě přírody, vědy, přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o rozmanitosti přírody a světa a o jeho řádu.
3. Vytváření radostného a pohodového prostředí pro celkový rozvoj dítěte, vstřícnost, respektování potřeb dítěte. Nabízení a realizování spontánní hravé činnosti a aktivity vycházející ze zájmu dětí a respektující jejich individuální potřeby a možnosti.
4. Úcta ke všem formám života včetně odpovědnosti za svůj život a zdraví, sebeúcta, podpora rodinných vztahů, vzájemnému respektování a ohleduplnosti, úcta

- k hodnotám uměleckým i materiálním včetně majetku svého i ostatních, radost z poznávání a touha objevovat, schopnost rozeznat dobro a zlo, optimistické ladění.
5. Stanovení jasných pravidel soužití /společně s dětmi/, snaha o jejich transfer do rodiny.
 6. Vytváření prostředí vzájemné důvěry a otevřenosti mezi pedagogy, dětmi i rodiči (včetně zaměstnanců školy).
 7. Snaha o navázání pozitivního vztahu s každým dítětem, snaha být pro děti citově významným člověkem a pozitivním vzorem.
 8. Zprostředkování dětem prožitky, u kterých převažuje kvalita nad kvantitou a povrchností.
 9. Vytváření v dětech zdravý životní styl směřovaný k péči o vlastní zdraví a ochranu životního prostředí.

Naplněním rámcových cílů směřujeme k utváření základu klíčových kompetencí, které budou rozvíjeny v souborech předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot pro rozvoj osobnosti dítěte.

Obsahuje tematické celky – jednotlivá témata jsou zpracována na roční období, ale v praxi nejsou časově ohraničena. Časovou délku určuje zájem dětí a aktuální dění v mateřské škole. Jsou dostatečně široká, aby poskytovala dostatek podnětů k činnostem. Vycházejí z přirozeného života kolem nás. Tematické celky jsou konkretizovány učitelkami v třídních programech. Není povinností procházet všemi tematickými částmi, lze je doplňovat a kombinovat, vracet se. Klademe si za cíl dosáhnout u dětí ukončujících docházku v mateřské škole očekávané klíčové kompetence podle RVP PV:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

4.2 *METODY A FORMY PRÁCE*

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky, uplatňováním těchto zásad:

- respektování přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, která má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb (vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí)
- učení na základě prožitku a zkušeností, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkové učení
- učení pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit co se stalo, co se děje
- pozorováním, srovnáváním hledáním podobností a rozdílů je základem pro dobré vnímání

- smyslovými podněty v dostatečné množství, rozmanitosti a kvalitě si dítě procvičuje zrak, čich, chuť, hmat a sluch
- upřednostnění prožitku před výkonem procesu před výsledkem
- vytváření rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- experimenty dávají dětem jedinečnou možnost poznání na základě vlastní zkušenosti
- práce s knihou – důležité pro dítě je vytvořit si kladný vztah ke knize
- dramatickou výchovou navozujeme situace, které v sobě mají určitý problém, a společně s dětmi hledáme řešení
- slavnost pomáhá vnímat řád roku
- využívání náhodně vzniklých situací situačním učením
- rozvíjení komunikace a spolupráce mezi dětmi sociálním učením
- rozvíjení emoční inteligence – umět se podívat na situaci jinýma očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím když potřebuje a ne až bude mít čas – svým vzorem

Desatero profesionální komunikace s dětmi

1. Oční kontakt
2. Aktivní naslouchání
3. Oslovování jménem
4. Empatie (vcítění)
5. Příjemný, klidný tón hlasu
6. Shoda verbální a neverbální komunikace
7. Hledání společného řešení
8. Respektování se
9. Srozumitelná a slušná mluva vzhledem k věku dítěte
10. Otevřené otázky

4.3. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- přirozené pozorování blízkého okolí, prostředí života v něm, okolní přírody, kulturních a technických objevů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve městě (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, důležitých institucí, exkurze do místních závodů, knihovny)
- sledování událostí ve městě a účast na některých akcích
- oslavy, tradice, rituální činnosti (advent, Masopust, velikonoce, dýňové slavnosti,...)
- hry a aktivity na téma dopravy
- přirozené poznávání přírodního okolí, ochrana přírody, důležitost třídění odpadů, sledování změn v přírodě (živá i neživá příroda, rostliny, živočichové, počasí, podnebí, roční období)
- praktické činnosti a pokusy, manipulace s různými materiály a surovinami
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník, pole)
- pracovní činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Průběžné úkoly a cíle vyplývající z každodenních činností

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotní návyky
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (uklidit po sobě hračky, udržovat pořádek v šatně, zvládat jednoduché úklidové práce)
- ovládat koordinaci ruky a oka (zacházet s předměty denní potřeby, náčiním a výtvarným materiálem)
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn, apod.)

12 pravidel pro rodiče:

Maminko, tatínku víš, že vím?

1. že věci mají své místo – *uklízím*
2. že mám rád(a) lidi, děti, kamarády – *zdravím*
3. že když něco dostanu – *poděkuji*
4. že když po něčem toužím – *poprosím*
5. že když někdo spolu hovoří – *neskáču do řeči*
6. že když pro mě přijdeš – *umím se oblékat sám*
7. že jsem slušné dítě – *nemluvím hrubě*
8. že umím šetřit zdraví tobě i dětem – *nekřičím*
9. že nikoho nebiji – *umím se domluvit*
10. že neberu to, co mi nepatří – *byla by to krádež*
11. že když na něco nestačím – *poprosím o pomoc*
12. že rád(a) mluvím pravdu – *nelíbí se mi lhaní*

4.4 INTEGROVANÉ BLOKY A TÉMATA - Přehled

I. STROM DARUJÍCÍ SVÉ PLODY (PODZIM)

1. JÁ A MOJE ŠKOLKA
2. CO JE TO DOMA
3. MĚSTO x VESNICE
4. VLAŠTOVIČKA NA CESTÁCH
5. DĚDEČEK HŘÍBEČEK
6. SKLÍZÍME NA ZAHRÁDCE (zelenina)
7. SKLÍZÍME V ŠADU (ovoce)
8. MISTR MALÍŘ MALUJE
9. PLODY LESA
10. DRÁČEK MRÁČEK
11. PRŠÍ, PRŠÍ, JEN SE LEJE
12. TIŠE, TIŠE, JEŽEK SPÍ

II. SPÍCÍ STROM (ZIMA)

1. ADVENTNÍ KALENDÁŘ, BARBORKA
2. ČERT, ANDĚL, MIKULÁŠ (zimní zvyky)
3. VÁNOCE JSOU SVÁTKY KLIDU
4. CO DĚLÁME CELÝ DEN, ROK (čas)
5. BRZY BUDU ŠKOLÁKEM
6. NESE VRÁNA NOVINU
7. ZVÍŘÁTKA V ZIMNÍM LESE
8. KARNEVALOVÝ REJ
9. MASOPUST – STARÁ ŘEMESLA
10. POZNÁVÁME SVÉ TĚLO
11. MÁM NEMOCNÉHO KAMARÁDA
12. PĚT ZÁZRAKŮ NAŠEHO TĚLA
13. POSTAVIL JSEM SNĚHULÁKA
14. SNĚHOVÁ VLOČKA

III. PROBOUZEJÍCÍ SE STROM (JARO)

1. ZAČÁTEK JE V SEMÍNKU
2. JAK SE BUDÍ JARO, PROBUZENÍ JEŽEČKA
3. ZAHRAJEME SI DIVADLO
4. KDE SE NARODIL PRAMÍNEK (potok, řeka, rybník)
5. VELIKONOCE . SVÁTKY JARA, VEJCE
6. MAMINKY MAJÍ SVÁTEK
7. MLÁĎATA NA STATKU
8. TÚ, TÚ, AUTO JE TU
9. KNIHA JE MŮJ KAMARÁD, KLUBÍČKO POHÁDEK
10. MŮJ DOMÁCÍ MAZLÍČEK
11. VČELIČKA A MEDOVÉ TAJEMSTVÍ

IV. STROM PLNÝ ŽIVOTA (LÉTO)

1. VŠECHNY DĚTI NA CELÉM SVĚTĚ MAJÍ SVÁTEK
2. NA NÁVŠTĚVĚ V ZOO
3. MUZIKANSKÁ RODINA
4. ŽIVOT V MOŘI
5. LETNÍ LOUKA
6. BERUŠKO, BROUČKU, UKÁŽU TI KUDY KAM

I. Integrovaný blok – STROM DARUJÍCÍ SVÉ PLODY (podzim)

Obsah:

Krásy podzimní přírody a jejich změn využíváme k prohlubování estetického citění dětí a k vytváření citových vztahů k nejbližšímu okolí.

Základním prostředkem seznamování dětí s přírodou jsou vycházky. Během pobytu venku učíme děti pozorovat okolí a přírodní jevy tak, že na ně vhodným způsobem upozorníme, např. na krásu barevné podzimní přírody.

Děti pozorují změny v přírodě a srovnávají je – listí žloutne a opadává, malá zelená jablíčka se změnila na větší červená apod., jehličnaté stromy jsou stále zelené.

Pozorují práci na zahrádkách při sklizni ovoce a zeleniny, podle místních podmínek i sklizeň zeleniny a obilí na poli – srovnávají práci lidí a strojů. Podle svých sil se zapojují do různých činností – např. shrabování listí, sběr plodů v okolí školy (šípky, kaštiny, žaludy, jeřabiny – využívají je ve hře, suší pro lesní zvěř).

Seznamují se se zvířaty – využíváme co nejvíce zkušeností dětí, necháme vynít jejich konkrétní zážitky. Děti napodobují zvuky a pohyby zvířete, poznávají vlastnosti zvířat z vyprávění, pohádek, básniček a bajek. Pozorují společně ptáky, (vlaštovky, čápa) chystající se k odletu, seznamují se se způsobem jejich života, obživy.

Upozornujeme na změny počasí a na vliv na lidský život (rozdíly v oblékání, nutnost topit), na rozdíly mezi různými přírodními materiály (písek, hlína, kámen). Děti si hrají s tvořítky na písku, stavějí a ze zkušenosti poznávají rozdíl mezi suchým a mokřým pískem. V přírodě děti poslouchají básně o podzimu, v podzimním větru pouštějí draka, běhají s větrníky, dráčky z listů apod. Můžeme na vhodném místě rozdělat oheň a péci brambory (loučení s létem).

Ve třídě společně vytvoříme koutek živé přírody – uspořádáme výstavu větviček s podzimními plody, podzimního ovoce a zeleniny, nasbíraných barevných listů, hub, přírodních materiálů apod.

Hra je hlavní činností dětí předškolního věku, je jejich hlavní potřebou, ale také prostředkem k jejich učení. Děti se formou hry seznámí s uložením hraček, s uklidem hracích koutů. Společně utvoří určitá pravidla, která napomáhají k naplnění určité stálosti, řádu a smyslu. Seznámí se s důležitostí své značky, se správným stolováním, hygienickými a zdvořilostními návyky.

Snažíme se usnadnit dětem adaptaci na nové prostředí, nové kamarády, seznámí se s prostředím mateřské školy, školní zahrady a blízkého okolí. Vytváříme pozitivní prostředí, které inspiruje a přispívá ke spokojenosti dětí.

Děti se postupně zapojují do her a dalších činností, většinou spontánních. Učí se přizpůsobovat své chování skupině, ve které žijí, učí se být schopné spolupráce a respektovat se navzájem.

Vzdělávací nabídka dle RVP (výběr činností):

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- činnosti seznamující děti s věcmi, které nás obklopují
- hry na téma přátelství apod.

- poslech říkadel a básniček
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- pohybové hry na procvičení orientace v prostoru a v rovině
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, výtvarné, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina – funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi)
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů – určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně)
- doprovod písní na improvizované hudební nástroje
- činnosti na seznámení s číselnou řadou, geometrickými tvary, množstvím
- výlety do okolí (do přírody), pozorování blízkého okolí a života v něm, sledování změn v přírodě (příroda živá, neživá, přírodní děje, jevy, rostlin, živočichů, ročních období)
- kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování, vyjádřit myšlenky, nápad, prožitek
- aktivity přibližující dítěti svět kultury, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- činnosti na procvičení jemné a hrubé motoriky
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními a umělými látkami ve svém okolí a s jejich vlastnostmi (manipulace s různými materiály, zkoumání)
- relaxační cvičení – zajistí zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dílčí cíle:

- získávání citové samostatnosti, laskavým přijetím, citlivým přístupem umožnit dětem vstup do mateřské školy, začlenit se do kolektivu, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- rozvoj komunikačních dovedností a kultivovaného projevu
- aktivně se podílet na tvorbě pravidel, snažit se přijatá pravidla plnit
- rozvoj schopnosti vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
- rozvoj kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie a tvořivosti (myšlení, řešení problémů, sebevyjádření)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytvoření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění
- seznámení s tradicemi, slavnostmi a rituály (sv. Václav, Dušičky, Dýňové slavnosti, sv. Martin)

Očekávané výstupy:

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití, chování doma, ve školce a na veřejnosti
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol

- s jiným dítětem
- bránit se projevům jiného dítěte, ubližování, ponižování, zesměšňování
- navazovat kontakty s dospělými, kterým je dítě svěřené do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, odloučit se na určitou dobu od rodičů i blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- koordinovat lokomoci a další poloh či pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat, porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku v příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách
- naučit se krátkému textu (reprodukovat pohádky, říkanky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- projevovat zájem o knížky
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech

TÉMATATA ROZPRACOVANÁ V TVP:

- Já a moje školka
- Co je to doma
- Město x vesnice
- Vlaštovička na cestách
- Dědeček hříbeček
- Sklízíme na zahrádce
- Sklízíme v sadu
- Mistr malíř maluje
- Plody lesa
- Dráček – Mráček
- Prší, prší, jen se leje
- Tiše, tiše, ježek spí

II. Integrovaný blok – SPÍCÍ STROM (Zima)

Obsah:

Děti se seznamují s dalšími změnami v zimní přírodě, navazujeme na pozorování, která jsme prováděli na podzim, rozšiřují a doplňují si poznatky o počasí, změnami v oblékání v souvislosti s přechodem do dalšího ročního období. Děti si mají uvědomit posloupnost přírodních jevů a jejich vzájemnou souvislost. Všimáme si, jak na zahradách přestaly růst květiny a tráva. Některé rostliny pěstujeme ve třídě v teple, zaléváme je a staráme se o ně, proto rostou. Sledujeme, jak se mění délka dne.

Všimáme si vlivu na přírodu, pozorujeme sníh a jeho proměny, účinky mrazu – voda se mění na led, jinovatku. Určujeme vlastnosti sněhu, ledu – bílý, studený, na dlani roztaje. Seznamujeme děti s přípravou na zimu, při vycházkách do přírody s volně žijícími zvířaty, (zajíc, veverka, srna). Ke krmelci nosíme nasbírané kaštiny, žaludy a jeřabiny. Společně se

staráme o ptáky, sypeme zrní a slunečnici do krmítka, pozorujeme je na okně, určujeme charakteristické znaky, nejznámější pojmenujeme (vrabec, kos, sýkorka).

Při hrách se sněhem se děti seznamují s různou strukturou a kvalitou sněhu (někdy mokrá a tvárný, jindy sypký). Stavíme sněhuláka – děti vedeme k tomu, aby si navzájem pomáhaly, radujeme se ze společného díla. Vlastnosti sněhu a ledu poznávají děti i při sezonních činnostech – klouzání, sáňkování, bobování. Srovnáváme stejnou krajinu v zimě a na podzim – vedeme děti k tomu, aby si uvědomily, co všechno umí příroda „vyčarovat“. Pozorujeme jinovatku, rampouchy, kresbu ledových květů na oknech, třpytící se sníh na polích, zapadané stromy a keře. Ve třídě provádíme jednoduché pokusy s táním sněhu, ledu, vyrábíme barevný sníh. Před vánoce rychle větvičky (barborky), na konci zimy v koutku živé přírody dáváme nakličovat semena hrachu, fazolí a dalších rostlin – pozorujeme, za jakých podmínek nejlépe rostou, co jim prospívá a co naopak škodí.

Učí se správně chovat v přírodě, podporujeme zvědavost, rozšiřujeme, co je správné, co špatné. Učí se nést důsledky svého chování. Seznamují se se zimními zvyky, které začínají adventem, že Vánoce nejsou jenom dárečky pod stromečkem, upevňujeme citová pouta k rodině. Jsou prohlubovány poznatky o zdraví, lidském těle, o zdravém životním stylu v souvislosti s pravidelným pohybem na čerstvém vzduchu. Jsou rozvíjeny schopnosti, které předchází učení, předmatematické představy, jazykové dovednosti, logické hříčky, práce s pracovními metodickými listy, prohlížení dětských encyklopedií, vyhledávání informací v nich. Dětem jsou poskytnuty hry zaměřené na postřeh, paměť, soustředěnost.

Vzdělávací nabídka dle RVP (výběr činností):

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejícím s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová a relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci nezdravých návyků a závislostí
- námětové hry a činnosti
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti zaměřené k pozorování různých lidských vlastností, záměrné pozorování čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, symboly, obrazce, číselná řada, základní geometrické tvary)
- praktické činnosti na získávání zkušeností s vlastnostmi různých materiálů (pokusy, zkoumání)
- příprav a realizace společných zábav a slavností

- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí a práce (tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty)

Dílčí cíle:

- rozvoj komunikativní schopnosti verbální i neverbální, kultivovaného projevu, schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- osvojení poznatků o lidském těle a zdraví
- procvičování 5 smyslů lidského těla
- posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině
- upevňování zdraví, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- procvičování jemné motoriky různými pracovními technikami, utváření správných návyků související s jednotlivými vývojovými etapami dítěte
- seznámení s tradicemi, slavnostmi a rituály (vánoční zvyky, Tři králové, sv. Valentýn, Masopust)

Očekávané výstupy:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách, domluvit se slovy i gesty
- znát různá zaměstnání, povolání a řemesla, pracovní nástroje
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno, vyjadřovat se ve vhodně zformulovaných větách, naučit se z paměti krátké texty
- sluchově rozlišovat slabiky a hlásky ve slovech
- poznat některá písmena a číslice, orientovat se v počtu do šesti, používat prostorové pojmy
- osvojit si elementární poznatky o sobě, o svém těle, o zákonitostech růstu a vývoje
- uvědomit si funkci některých tělesných orgánů, co tělu škodí, co prospívá
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- zorganizovat hru, vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a dokončit dílo
- pochopit pojem času, rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase

TÉMATATA, ROZPRACOVANÁ V TPV:

- Adventní kalendář, Barborka
- Čert, anděl, Mikuláš (zimní zvyky)
- Vánoce jsou svátky klidu
- Co děláme celý den, rok (čas)
- Brzy budu školákem
- Nese vrána novinu
- Zvířátka v zimním lese
- Karnevalový rej
- Masopust, stará řemesla
- Poznáváme své tělo
- Mám nemocného kamaráda

- Postavil jsem sněhuláka
- Sněhová vločka

III. integrovaný blok - PROBOUZEJÍCÍ SE STROM (jaro)

Obsah:

Pokračujeme v seznamování dětí se zákonitostmi v přírodě, poznávání sounáležitosti s přírodou a lidmi, utváříme pozitivní vztah dítěte k živé i neživé přírodě. Seznamujeme ho s přírodou ve svém okolí. Pozorujeme změny počasí – tání sněhu vlivem slunečního tepla, celkové oteplování, prodlužování dne. Upozorňujeme na změny v přírodě – nalévání pupenů, první květy, kočičky, jehnědy. Sledujeme jevy jarní přírody – rozvodněný potok, mokrý sníh, sníh s deštěm, střídání slunečného a deštivého počasí.

Vysvětlujeme dětem přístupnou formou různé přírodní jevy. Změny počasí zakreslujeme do nástěnného kalendáře počasí. Pozorujeme návrat ptáků, jejich hnízdění, nasloucháme ptačímu zpěvu, všímáme si způsobu letu vlaštovek, rozpustilé poskakování vrbců apod. Pozorujeme domácí zvířata a jejich mláďata (např. exkurze na kozí farmu) – zařazujeme do všech výchovných složek.

Při na zahradě se děti přímou zkušeností seznamují s hlínou, ošetřováním rostlin. Všímáme si jarních prací na polích – pomoc strojů.

Vyhledáváme v přírodě (volně i na zahradách) jarní květiny, určujeme části rostlin – kořen, stonek, list, květ, pojmenováváme části stromů – kořen, kmen, větve, koruna. Umožníme dětem objevovat možnosti, jak přírodu chránit pro život nás všech. Přibližujeme dětem lidové tradice související s jarním obdobím (vynášení zimy, velikonoce, čarodějnice). Provádíme pokusy s rychlením rostlin, pečujeme o rostliny.

Vzdělávací nabídka dle RVP (výběr činností):

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- poučení o nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, léky, jedovaté rostliny, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní vlivy)
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- běžné a každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost)
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky,
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

- prohlížení a „čtení „ knížek
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty, námětové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem využívání encyklopedií a dalších médií
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Dílčí cíle:

- probouzení zájmu a zvědavosti dítěte
- podpora radosti z objevovaného
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností
- učit se vnímat přírodu všemi smysly (prožitkové učení)
- seznámení s tradicemi, slavnostmi a rituály (vynášení zimy, Velikonoce, čarodějnice, sv. Jiří, májka)

Očekávané výstupy:

- objevovat a porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí a pohybuje a že je třeba s těmito změnami v životě počítat, vnímat, že svět má svůj řád a pečovat o něj
- dokázat rozeznat různé formy a skupenství vody
- znát jarní tradice, názvy některých zvířat a jejich mláďat
- dokázat rozlišit dopravní prostředky (země, voda, vzduch)
- vést rozhovor - sledovat obsah řečníka, ptát se
- uplatňovat základní společenské návyky ve styku s dospělými i dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, hudebně, pohybovou či dramatickou improvizací)
- odhadovat na co stačí a co zvládne, postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznávat si chybu
- přispívat k péči o životní prostředí, školní zahradu, činnosti pěstitelské a chovatelské
- dokázat se naučit pásmo básniček, písniček, dramatizace pohádky a předvést

Témata, rozpracovaná v TVP:

- Začátek je v semínku
- Jak se budí jaro, probuzení ježečka
- Kde se narodil pramínek (potok, řeka, rybník)
- Velikonoce – svátky jara, vejce
- Maminky mají svátek
- Mláďata na statku
- Tú, tú, auto je tu
- Kniha je můj kamarád, klubíčko pohádek
- Můj domácí mazlíček
- Včelička a medové tajemství

IV. integrovaný blok STROM PLNÝ ŽIVOTA (LÉTO)

Obsah:

Pravé léto začíná, když kvete obilí a dny bývají slunné a teplé. Nejdelší den je 21. června – naši předkové slavívali svátek léta, plodnosti, úrody a slunovratu. Pozvolně zrají a červenají jahody a třešně. V teplém až horkém počasí přicházejí bouřky, blesky a hromy. Svítí-li slunce a zároveň prší, objeví se duha, která je věčným objektem pozorování a hraní.

Zajímavé pozorování přírody přináší dětem mnoho nových poznatků a slov, která obohacují jejich řeč a myšlení. Toto využíváme v rozhovorech ve skupině i individuálně. Děti se seznamují s různými druhy hmyzu – včela, motýl, mravenec, slunéčko sedmítečné, moucha, mšice...

Při pobytu v lese a ve volné přírodě upozorníme na nebezpečí úrazu, štipnutí hmyzem nebo uštknutí jedovatým hadem. Děti se učí sbírat jen takové lesní plody, které dobře znají. Upozorníme na jedovaté rostliny, které mohou vážně poškodit zdraví. Podle možnosti zapojíme děti do sběru některých léčivých bylin, seznámíme je s prospěšností pro naše zdraví (uvaříme si čaj). Můžeme také sbírat klasy po sklizni obilí – sebrané klásky uschováme na zimu a využijeme ke krmení ptáků v krmítku.

Při pobytu v přírodě využíváme všech přírodnin ke hře – mech, písek, větvičky, kamínky pro stavbu domečků, zahrádek apod. Rozšiřujeme poznatky o vlastnostech přírodních materiálů – voda ve všech skupenstvích a podobách, písek, hlína – bezprostředním stykem a pokusy s nimi.

Při rozhovoru zjišťujeme, jaké poznatky získaly děti mimo školní zařízení i mimo bydliště – na prázdninách u babičky, během rekreace s rodiči apod.

Děti se učí prostřednictvím spontánních činností i plánovaných úkolů uplatňovat získané dovednosti i návyky. Seznamují se se světem pohádek – prózy, poezie i divadelního představení. Jsou rozvíjeny jejich řečové schopnosti, recitují i dramaturgizují krátké texty. Seznamují se s existencí národů a kultur, s planetou Zemí a vesmírem.

Vzdělávací nabídka dle RVP(výběr činností):

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů na místě) a jiné činnosti (základní

- gymnastika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, dramatizace, recitace, zpěv
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů čísel, písmen
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech objevování)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role daná pohlavím, profesní role, herní role) a osvojení si rolí, do kterých se dítě přirozeně dostává
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, slovesné, dramatické, výtvarné, hudební, dramatické podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- cvičení projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)

Dílčí cíle :

- rozvoj pocitu sounáležitosti s rodinou, domácím i širším okolím, místem pobytu
- vytváření základních kulturních a společenských postojů
- osvojování dovedností k podpoře zdraví a bezpečnosti
- osvojování relativní citové samostatnosti
- vytváření základů pro práci i informacemi (knihy, encyklopedie, obrazový materiál)
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- pochopení významu a důležitosti péče o okolní životní prostředí

Očekávané výstupy:

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé)
- vnímat odlišnosti mezi dětmi, respektovat rozdílné schopnosti porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že některé dítě je smutné, zklamané, nebo naopak něčím nadšené, má radost)
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (dokázat naslouchat druhým, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, dokázat odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity)
- dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)

- mít elementární povědomí o existenci jiných národů, kultur o planetě Zemi i vesmíru
- poznat rozdíl ve způsobu života volně žijících zvířat a zvířat v zajetí
- vědět o rozdílu mezi rybníkem a mořem

Témata, rozpracovaná v TVP:

- Všechny děti na celém světě mají svátek
- Na návštěvě v ZOO
- Muzikantská rodina
- Život v moři
- Letní louka
- Beruško, broučku, ukážu ti kudy kam

5. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy. Hodnotíme průběžně, vyhodnocujeme dle potřeby.

5.1 VNITŘNÍ EVALUACE

Vnitřní hodnocení provádí všechny učitelky. Hodnotíme svoji práci – zda zvolené metody, formy a prostředky byly pro děti přínosem. Evalujeme celý vzdělávací proces na úrovni tříd, analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky a výsledky výchovně vzdělávacího procesu.

Po ukončení jednotlivých integrovaných bloků vyhodnotíme skutečný vzdělávací přínos:

- co děti získaly a co se naučily
- zda vyhovovaly integrované bloky a témata
- proč se některá témata nerealizovala, jak se rozvinuly, o co byly obohaceny
- které činnosti se dařily a byly zajímavé
- byla rozvíjena osobnost?
- rozvíjela se a upevňovala samostatnost?
- rozvoj schopnosti rozhodování?
- zaujetí dětí, zájem o činnosti
- co se jim líbilo
- motivace pro činnosti
- zda byl naplněn požadavek prožitkového učení, pestrost, vyváženost činnosti

- pohotovému reagování na podněty dětí

Individuální hodnocení dětí

Sledujeme individuální rozvoj dětí, jejich pokroky a vývoj. Vycházíme z výchozího stupně dítěte – záznam proveden na začátku školního roku. Dále provádíme průběžné záznamy dle potřeby u každého dítěte, pravidelně pak u všech dětí vždy v pololetí a na konci školního roku – písemně do „Záznamů o dítěti“.

Metody hodnocení:

- pozorování
- rozhovor s dítětem, s rodiči
- konzultace s odborníky
- rozbor procesu učení
- rozbor a úroveň komunikace
- analýza výtvarů dítěte
- rozbor postavení dítěte ve skupině

5.2. OBLASTI (KRITÉRIA) HODNOCENÍ ŠKOLY

Materiální podmínky

- vybavení nábytkem
- vybavení hračkami, učebními pomůckami, sportovním náradím a náčiním
- vybavení audiovizuální a výpočetní technikou
- vybavení zahrady

Podmínky ke vzdělávání

- personální podmínky
- odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Výchovně vzdělávací formy a metody

- soulad výuky s cíli RVP
- respektování individuálních potřeb dětí včetně individuálního tempa a možnosti relaxace
- využívání metod aktivního poznávání a objevování

Výsledky vzdělávání

- úroveň řečových a jazykových dovedností
- pohybový rozvoj
- aktivita a chování

5.3. PROSTŘEDKY EVALUACE

- individuální pedagogická diagnostika (učitelky)
- průběžné vyhodnocování funkčnosti TVP a ŠVP (učitelky)
- kontroly vedení třídní dokumentace (vedoucí učitelka)
- sledování a hodnocení práce všech zaměstnanců – hospitační záznamy (vedoucí učitelka)

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- přehled výchovné práce
- Školní vzdělávací program
- Třídní vzdělávací program
- povinná pedagogická dokumentace
- hospitační záznamy
- dotazníky
- záznamy o provedených kontrolách

5.4. KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ PROVOZNÍCH A PEDAGOGICKÝCH ZAMĚSTNANCŮ

Kritéria pro hodnocení učitelek a jejich vzdělávací činnosti

- průběžně plní konkrétní vzdělávací cíle dané ŠVP
- zajišťují pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektují potřeby dětí a aktuální situaci
- respektují individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí
- jsou pro děti ve všech směrech vzorem
- dávají dětem jasné a srozumitelné pokyny
- věnují se plně dětem a jejich vzdělávání
- zajišťují vyvážený poměr spontánních a řízených činností
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti
- jednájí profesionálním způsobem, pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji učení
- chrání soukromí rodiny a zachovává mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech

Kritéria pro hodnocení provozních zaměstnanců

- plní všechny své úkoly dané pracovní náplní
- dodržují organizační řád školy
- zajišťují pravidelný rytmus a řád, který je však dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dítěte a aktuální situaci
- pracovnice se samy chovají a pracují profesionálním způsobem
- chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních

záležitostech a jednají s rodiči ohleduplně

ZÁVĚR

Při tvorbě ŠVP bylo využito RVP pro předškolní vzdělávání, Manuál k přípravě ŠVP, Eva Svobodová: Vzdělávání v MŠ a poznatků ze vzdělávání a praxe pedagogických pracovníků.

REŽIM DNE: třída „BERUŠKY“

6,00	-	8,15	scházení, spontánní činnosti, práce ve skupinkách, individuální péče, ranní kruh, logopedická prevence a péče, tělovýchovná chvílka, osobní hygiena
8,15	-	8,45	ranní svačina
8,45	-	9,30	řízené a volné činnosti ve skupinkách dle vzdělávací nabídky, plnění podle tematických bloků ze ŠVP
9,30	-	11,15	příprava na pobyt venku, pobyt venku, osobní hygiena
11,15	-	11,45	oběd
11,45	-	13,50	osobní hygiena, odpočinek na lůžku, cvičení po spaní
13,50	-	14,15	odpolední svačina
14,15	-	16,30	zájmové činnosti, hra

REŽIM DNE: „VEVERKY“

6,00	-	8,45	scházení, spontánní činnosti, práce ve skupinkách, individuální péče, ranní kruh, logopedická prevence a péče, tělovýchovná chvílka, osobní hygiena
8,45	-	9,15	ranní svačina
9,15	-	10,00	řízené a volné činnosti ve skupinkách dle vzdělávací nabídky, plnění podle tematických bloků ze ŠVP
10,00	-	11,45	příprava na pobyt venku, pobyt venku, osobní hygiena
11,45	-	12,15	oběd
12,15	-	14,15	osobní hygiena, odpočinek na lůžku, cvičení po spaní
14,15	-	14,35	odpolední svačina
14,35	-	16,30	zájmové činnosti, hra